

Sjöfart och handel

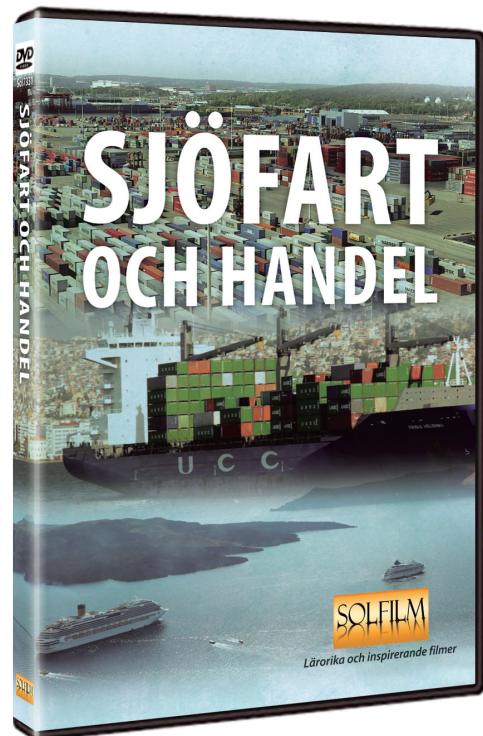
Filmens innehåll

I tusentals år har vi människor färdats på vattnet. Idag sker över 80 % av all handel i världen via fartyg. Den t-shirt som du har på dig just nu, är med största sannolikhet fraktad hit till Sverige på ett fartyg. Vi i Sverige är nämligen också högst beroende av sjöfarten.

I filmen tar vi en snabb titt på sjöfartens historia samt ser sambanden mellan världshandeln och sjöfarten. Vi lär oss också om hur Sverige är beroende av sjöfart och får se hur Sveriges största hamn ser ut, den i Göteborg. Även faror inom sjöfarten, som olyckor och pirater, tas upp.

Undervisningen i Geografi (högstadiet) ska behandla följande innehåll enligt läroplan:

- Var olika varor och tjänster produceras och konsumeras samt hur varor transporteras. Hur människors försörjning och handelsmönster har förändrats över tid.

Filmfakta

Ämne: Geografi

Ålder: Från 13 år (H, Gy)

Speltid: 12 minuter

Svenskt tal

Produktion: MLB, Tyskland

Kapitel:

- Inledning
- Sjöfartens historia
- Sjöfart, ekonomi och handel
- Svensk sjöfart och handel
- Sjöfartens problem och risker

Inlärningsmål:

- Att lära sig om vad sjöfart är och varför sjöfarten är viktigt för världsekonomin.

Sjöfart och handel

Diskussionsfrågor och uppgifter

Det är viktigt att läraren/ledaren förbereder övningarna kring filmen och funderar igenom hur diskussioner och svar ska hanteras. Dela gärna upp gruppen i mindre grupper och låt deltagarna först skriva ned sina svar. Anpassa gärna materialet och fördela eventuellt frågorna bland grupperna innan filmen.

Frågorna och uppgifterna är indelade efter filmens kapitel/avsnitt.

Inledning

- Vad betyder ordet sjöfart?

Sjöfartens historia

- Beskriv de första sätten att färdas på vatten.
- Hur hjälpte seglet utvecklingen?
- Vad var hjulångare?
- Vad används en kompass och en sextant till?
- Vad är sjökort?
- Vad är sjömärken?
- Vad är GPS?

Sjöfart, ekonomi och handel

- Vad används råolja till? Hur transporteras råolja?
- Ge exempel på varför sund kan vara problematiska.
- Vad är ett containerfartyg?

Svensk sjöfart och handel

- Varför är vi i Sverige beroende av handel?
- Hur beroende är svensk handel av sjöfarten?
- Vad exporterar vi?
- Vad importerar vi?
- Vilka länder handlar vi med?
- Varför flyttade så många svenskar till nordamerika?
- Varför riktade passagerarfartygen in sig på nöjesresande?
- Vad är en färja?
- Vad är ett varv?
- Vad är en hamn?
- Vilken är Sveriges största hamn?
- Varför är det viktigt att lossa och lasta så effektivt som möjligt?

Sjöfartens problem och risker

- Varför gick fartyget Titanic till historien?
- Vad hände med passagerarfartyget Estonia?
- Vad innebär SOLAS?
- Hur hotas dagens sjöfart av pirater?
- Varför får oljetankerolyckor ofta katastrofala följder?
- Varför är hamnar och kustområden ofta nedsmutsade?
- Hur skulle vi drabbas om sjöfarten skulle stanna upp?
- Varför är det viktigt att utveckla en mer miljövänlig sjöfart?

Sammanfattning

- Vad lärde du dig för nytt av att titta på filmen?
- Vad tycker du var viktigast med filmen?

Uppgifter

• **Individuell uppgift:** Ta reda på mer om ett plagg du har på dig just nu. En tröja eller ett par byxor t.ex. Ta reda på varifrån plagget kommer. Undersök var det har producerats och hur det kom fram till butiken du handlade plagget ifrån.

• **Gruppuppgift:** Dela upp klassen i olika grupper. Grupperna formulerar en frågeställning kring sjöfart och handel, t. ex:

- Hur ser oljetankerfartygens rutter ut? Hur fungerar handeln med råolja?
- Hur fungerade sjöfarten för hundra år sedan?
- Hur ser Sveriges handel ut? Vilka varor handlar vi, vilka handlar vi med och hur går det till?
- Varför sjönk Estonia?

Grupparbetet ska sedan svara på frågeställningen. Presentera arbetet för gruppen på stora ritblock, som webbsida, film eller som en serietidning.